Tulkotāja darbs ar Eiropas Komisijas MI rīkiem

Jānis Līmežs, DGT C.1 departamenta latviešu valodas
1. nodaļas tulkotājs un valodas tehnoloģiju koordinators

Tulkojam Eiropu – seminārs ES mājā Rīgā

13.11.2025.

European Commission

European Commission

Prezentācijas plāns

1) Šī konkrētā tulkotāja (mainīgais) profils
2) Vispārīgi un īsi par Komisijas DGT darbplūsmu
3) DGT konkrētie rīki
4) LTC vasaras skolas idejas/projekti
5) Ieteikumi tulkošanas darbam ar MI rīkiem

Šī konkrētā tulkotāja mainīgais profils

Ventspils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultātes absolvents

Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorātā (DGT) kopš 2020. gada, tulkotājs (30 % darba laika) un valodas tehnoloģiju koordinators (70 % darba laika)

Pirms tam bijis ārštata tulkotājs, redaktors, tulkošanas projektu vadītājs/koordinators privātajā sektorā, projektu vadītājs (resursu pārvaldnieks) valodas tehnoloģiju uzņēmumā, vieslektors Ventspils Augstskolā

CV norādītās valodas: LV, EN, RU, ET, DE, FR, LB

Komisijas DGT darbplūsma: īss un vispārīgs pārskats

- 24 oficiālās valodas (lielākoties EN⇔23)
- 2,34 miljoni lpp. 2024. gadā
  - 30,2 % (706,9 tūkstoši lpp.) ārštatā
  - 4,02 % (94,1 tūkstoši lpp.) latviešu valodā
- ~1900 darbinieku
  - ~1200 tulkotāju

Citi DGT pakalpojumi papildus tulkošanai:

- rediģēšana (piem., avotteksti pirms tulkošanas)
  - 34,3 tūkstoši lpp. (2024. gadā)
- eTranslation (mašīntulkošana kā iekšējais un ārējais pakalpojums)
- uz MI balstīti pakalpojumi
  - eSummary, eBriefing, eReply u.c.
- ar terminoloģiju saistīti darbi (IATE, Termite One)

DGT konkrētie rīki (1)

- Studio 2024
  - modificēts ar dažādiem iekšēji un ārēji izstrādātiem spraudņiem
- eTranslation
  - 318 MT dziņi (*engines*)
  - 24 ES valodas
  - 8 papildu valodas: arābu, islandiešu, japāņu, krievu, ķīniešu (vienkāršotā un tradicionālā), norvēģu, turku un ukraiņu

language-tools.ec.europa.eu

DGT konkrētie rīki (2)

- IATE
  - ES terminoloģijas datubāze
  - uztur Tulkošanas centrs (CdT)
- EUR-Lex
  - ES tiesību aktu oficiālās publikācijas
- Tulkošanas atmiņas
  - Euramis (iekšējā piekļuve)
  - DGT-TM (publiska)

data.europa.eu/data/datasets/dgt-translation-memory

DGT konkrētie rīki (3)

Uz mākslīgo intelektu (MI) balstīti rīki

- GPT@EC (iekšējais GPT)
- eSummary
- eBriefing
- eReply
- Accessible Text (tikai EN, FR, DE)
- Runas atpazīšana (neatbalsta LV)
- Anonymisation

language-tools.ec.europa.eu

eTranslation: kā to izmantot

- Tīmekļa vietnē
  - Teksta fragmentu tulkošana
  - Dokumentu tulkošana
    - .txt, .doc, .docx, .odt, .ott, .rtf, .xls, .xlsx, .ods, .ots, .ppt, .pptx, .odp, .otp, .odg, .otg, .htm, .html, .xhtml, .h, .xml, .xlf, .xliff, .sdlxliff, .rdf, .tmx un .pdf
    - 20 MB izmēra ierobežojums
    - TMX, XLIFF, oriģinālais formāts
- API

language-tools.ec.europa.eu/registerApiKey

eTranslation: kas to var izmantot

- ES iestādes
- valsts pārvaldes iestādes
- akadēmiskās aprindas
- nevalstiskās organizācijas (NVO)
- mazi un vidēji uzņēmumi (MVU)
  - tostarp IK vai individuālie uzņēmumi
- EPSO atlases konkursu dalībnieki
- programmas “Digitālā Eiropa” projekti

Priekšnosacījums:
reģistrēšanās EU Login kontam

language-tools.ec.europa.eu/welcome

eTranslation: uzlabojumi

- Glosārija izmantošana
- MT uzlabojumi ar MI

LTC* vasaras skola

Daži no šī gada LTC vasaras skolas projektiem:

1) Tulkojuma kļūdu konstatēšana ar LLM

2) Terminu konsekvence vienā valodu pārī

3) Terminu konsekvence starp dažādām valodām

4) Promptu optimizēšana (skaidras valodas, noteikta stila un noteiktas jomas nolūkiem)

5) Automātiska promptu optimizēšana

6) LLM kā gramatikas pārbaudes rīks

* LTC / language technology coordinator – valodas tehnoloģiju koordinators/-e

Ieteikumi tulkošanas darbam ar MI rīkiem

- Attiekties pret MI izmantošanu tulkošanā līdzīgi kā pret mašīntulkošanu
  - Nepaļauties pilnībā (vajadzības gadījumā prasīt norādīt avotus)
  - Ievērot informācijas izplatīšanas ierobežojumus
  - Respektēt autortiesības
- Prasīt skaidrot oriģināltekstu: neskaidrus jēdzienus vai samežģītus formulējumus
- Prasīt pārformulēt tulkojumu vienkāršāk
- Prasīt sagatavot 5-10 alternatīvus formulējumus
- Rēķināties ar to, ka LLM nepiemīt paškritikas

Paldies par uzmanību!
Jautājumi?

Janis.LIMEZS@ec.europa.eu

© European Union 2025

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the CC BY 4.0 license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.